

I BOKHYLLA

Walter Schumann - SMYKKESTENER.

Oversatt av Olav H.J. Christie. Forlagt av H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard), Oslo, 1978, 254 s., 86 fargeplansjer. Pris kr 95,-. Originalens tittel: Edelsteine und Schmucksteine, 1976.

Det var med en viss skepsis jeg begynte å bla i Aschehoug's nye bok om smykkestenener. Det er ikke så mye god norsk litteratur om mineraler og stener på markedet og ihvertfall ikke om smykkestenener. Heldigvis, boken var en behagelig overraskelse. Den gir et vell av opplysninger og fakta i form av tabeller og klar, konsis tekst. Forfatteren har ikke bare konsentrert seg om de vanlige smykkestenene, men har tydeligvis tatt mål av seg til å dekke alt innen smykkestenener, fra det vanlige og til de sjeldne kuriositeter, som kun har samlerens interesse. Boken har således også interesse for mineralsamleren som vil lære om mineraler i et noe bredere perspektiv.

Av generell art har boken egne kapitler om bl.a. dannelse, oppbygning, egenskaper, forekomster og utvinning (spesielt om diamanter og perler), bearbeiding og etterligninger. I tillegg til de enkelte mineralers beskrivelse er der en rekke tabeller, slik som om krystallsystemer, hardhet, densitet, strekfarger, lysbrytning og dobbeltbrytning, dispersjon, absorpsjonsspektre; pleokroisme, fluorescens samt en bestemmelsesnøkkel som tar utgangspunkt i smykkestenens farge.

Den beskrivende delen er delt i fem hovedgrupper: Vanlige smykkestenener, samler-stener, rariteter for samlere, bergarter som smykkemateriale og organiske smykkestenener. Alle disse kapitlene er forbausende komplette, unntatt kapitlet om bergarter. Her er det vanskelig å sette en naturlig skillelinje, men en del flere typer kunne ha vært nevnt.

Den beskrivende teksten er konsis og inneholder alle de fysiske data og en beskrivende del med bl.a. de viktigste funnsteder. Man følger stort sett mineralnavn og advarer mot misbruk av en del handelsnavn. Det er allikevel vanskelig å unngå at feltspatmineralene blir kalt amazonitt, måne-sten, labradoritt etc., eller at safir og rubin blir egne Be-mineraler. Dette til tross, så er det lagt en del vekt på riktig navnbruk, og norske synonymmer er også tatt med.

En bok som er full av opplysninger, men som allikevel er lett å bruke. Alle bildene står f.eks. i forbindelse med teksten, slik at man slipper å bla frem og tilbake. Anbefales.

Dagfinn M. Pedersen